

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ – Ματθ. 17, 14-23 (13/8/2017)

Η ασθένεια

Η σκηνή που περιγράφει το σημερινό Ευαγγελικό ανάγνωσμα, αγαπητοί μου αδελφοί, είναι συγκλονιστική. Ένας τραγικός πατέρας πέφτει στα πόδια του Ιησού, ζητώντας σωτηρία για το παιδί του, που σεληνιάζεται και η ζωή του βρίσκεται σε διαρκή κίνδυνο. Οι Μαθητές, στους οποίους προσέτρεξε νωρίτερα, δεν μπόρεσαν να προσφέρουν την παραμικρή βοήθεια. Ο Χριστός καυτηρίασε την ασθενή πίστη των Μαθητών και θεράπευσε το παιδί, απαλλάσσοντάς το από την δαιμονική ενέργεια. Δίδαξε, επίσης, ότι η ισχυρή πίστη είναι δυνατή ακόμα και για εκείνα που στα μάτια μας φαντάζουν ακατόρθωτα, ενώ επεσήμανε ότι η αντιμετώπιση των δαιμονικών ενεργειών γίνεται με προσευχή και νηστεία, με την ενεργοποίηση, δηλ. και βίωση της πνευματικής μας ζωής μέσα στην Εκκλησία.

Δεν είναι η πρώτη φορά που ο Ιησούς βρίσκεται μπροστά στην ασθένεια του ανθρώπινου σώματος. Πάντοτε στέκεται με συμπάθεια και ενεργεί με αγάπη, όταν οι άνθρωποι ζητούν τη θεραπεία, με πίστη και εμπιστοσύνη στη δύναμή Του. Η στάση, όμως, του Κυρίου απέναντι στο γεγονός της ασθένειας γίνεται αφορμή πνευματικού προβληματισμού, προκειμένου να κατανοήσουμε πώς λειτουργεί η ασθένεια του σώματος στην σκέψη των Αγίων και στη λογική της Εκκλησίας.

Η ασθένεια, καταρχάς, δείχνει την ματαιότητα του βίου, το ποιο πραγματικά είμαστε. Αποκαλύπτει ότι είμαστε φθαρτοί, πρόσκαιροι και πεπερασμένοι, υποκείμενοι στους νόμους της φθοράς και του θανάτου. Και απ' αυτή την προοπτική δεν αποκλείεται κανείς, είτε είναι πλούσιος, είτε πτωχός, είτε ισχυρός, είτε αδύναμος. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο αντιλαμβάνεται κανείς την ασθένεια ως ευλογία. «Για την ορθόδοξη θεολογία, η ασθένεια λαμβάνει μια τεράστια άλλη διάσταση και μπορεί να θεωρηθεί από τον πιστό χριστιανό ως ευλογία. Αντίθετα από την Παλαιδιαθηκική αντίληψη ότι η ασθένεια αποτελεί τιμωρία του Θεού στον αμαρτωλό, για τον πιστό η ασθένεια μπορεί να γίνει το εφελτήριο για μια πιο ουσιαστική σχέση με τον Ζωντανό Θεό, αφορμή περισυλλογής, αίσθηση της ματαιότητας της ζωής και, τελικά, υγεία της ψυχής, μέσα στη γνήσια ασκητική οδό της Ορθόδοξης πνευματικότητας...»¹.

Η ασθένεια, στη συνέχεια, λειτουργεί παιδαγωγικά προς εκείνους που έχουν κρυφές αμαρτίες, για να μη χάσουν τη σωτηρία. Είναι μεγάλος ο κίνδυνος των κρυφών αμαρτιών, εκείνων που άνθρωπος θάβει βαθιά μέσα του, αρνείται να εξομολογηθεί από

¹ Γέρων Μωυσής Αγιορείτης, «Άγιον Όρος και κόσμος», σελ. 396

ντροπή, νομίζοντας ότι έτσι τις κρατά κρυφές και από τον ετάζοντα καρδίας και νεφρούς Ιησού Χριστό. Η παιδαγωγία της ασθένειας έγκειται στο γεγονός ότι «όταν ο άνθρωπος την ασπασθεί, όταν την αγαπήσει, όταν βγάξει από την ασθένειά του θετικά συμπεράσματα, όταν εξαιτίας της παραδίδεται στον Θεό, τότε η ασθένεια γίνεται το γρηγορότερο μέσο για την κατάκτηση της απάθειας και της σωτηρίας. Γι' αυτό ο καλός Θεός, ως Παιδαγωγός, όταν έχουμε αμαρτίες και μάλιστα κρυφές, μας χτυπάει με αρρώστιες, για να μη τιμωρηθούμε στην άλλη ζωή. Στους ανθρώπους δε που έχουν κρυφή αγιότητα δίδει, επίσης, αρρώστια, για να μην απολαύσουν τον μισθό τους εδώ στη γη, αλλά στην αιωνιότητα. Εν τέλει, η ασθένεια είναι εκ των ωραιότερων δώρων του Θεού προς τον άνθρωπο. Μπορεί να είναι προτιμότερη ακόμη και εκ των εφετών, εκ των πνευματικότερων επιθυμιών της καρδιάς του»².

Η ασθένεια, τέλος, συμβάλλει στη γνωριμία με τον εαυτό μας και στην υγεία της ψυχής μας. Οι άνθρωποι επιδιώκουμε συνεχώς να κάνουμε νέες γνωριμίες, να βιώσουμε καινούργιες εμπειρίες. Την ίδια στιγμή, όμως, αδυνατούμε ή δε θέλουμε να γνωρίσουμε τον βαθύτατο εαυτό μας, ίσως από τρόμο για το ποιον θ' ανακαλύψουμε σ' αυτή τη γνωριμία. Ο εαυτός μας είναι, συνήθως, ο μεγάλος μας άγνωστος ή και ο μεγάλος εχθρός μας. Η ασθένεια έχει τη δύναμη να μας προσγειώσει στην πραγματικότητα, να ανοίξει ξεκάθαρα μπροστά μας την αληθινή κατάσταση της ψυχής μας, να βοηθήσει στην πραγμάτωση της σωστικής αυτογνωσίας. Όταν γνωρίσουμε τον εαυτό μας, έστω κι αν χρειαστεί να δοκιμαστούμε γι' αυτό στο καμίνι της ασθενείας, ανοίγει ο δρόμος της μετανοίας, της αποκατάστασης της σχέσης μας με τον Θεό και τους ανθρώπους και η ψυχή μας αποκτά την πολυπόθητη ισορροπία και υγεία.

Να γιατί, η ασθένεια δεν είναι κατάρα, αλλά ευλογία. Θέλει αγώνα, όμως, για να σταθεί ο άνθρωπος έτσι απέναντί της. Θέλει ωριμότητα εσωτερική και καλλιέργεια πνευματική. Ας φροντίσουμε γι' αυτές όσο είναι καιρός, ούτως ώστε, αν ο Θεός επιτρέψει την επίσκεψη της ασθενείας, να την υποδεχθούμε ως δική Του επίσκεψη, που θα αποσκοπεί στην τελική λύτρωση και σωτηρία μας. ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.

² Αρχιμ. Αιμιλιανός Σιμωνοπετρίτης, «Χαρισματική οδός», σελ. 225